

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoCsp/30/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122321597
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:6122321597.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členiek senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcu R Collectors s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 8A, IČO: 50 094 297, zastúpeného: Advokátska kancelária RELEVANS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 8A, IČO: 47232471, proti žalovanej A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, o zaplatenie 756,93 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 26. januára 2023 č. k. 11Csp/383/2022 – 128 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice – okolie (teraz Mestský súd Košice, ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi istinu 756,93 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 756,93 eur od 31.3.2022 do zaplatenia (výrok I/) a žalobcovi priznal voči žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie (výrok II/).

2. Rozhodol tak o nároku žalobcu (pôvodne 365 bank, a.s.) titulom nezaplatenej istiny úveru vo výške 756,93 eur, uplatneného žalobou, doručenou súdu dňa 6.5.2022, odôvodnenou tvrdením, že na základe zmluvy o úvere č. 1691138370 uzatvorenej dňa 12.4.2016 so žalovanou, žalobca poskytol žalovanej bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 5.000 eur, ktorý žalovaná riadne nesplácala napriek upozorneniu žalobcu na omeškanie a možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, a preto žalobca dňa 12.1.2021 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a žalovanú požiadal o okamžité splatenie celého úveru. Žalovaná do zosplatenia uhradila na úver sumu 6.005,68 eur, z čoho pripadlo na istinu 3.970,89 eur, úroky 2.025,79 eur a poplatky 9 eur. Následne žalovaná čiastočne plnila dňa 11.6.2021 sumu 4 eur, dňa 15.3.2021 sumu 3 eur a dňa 30.3.2022 sumu 1,98 eur, ktoré plnenia žalobca započítal na nesplatenú istinu úveru. Celkové úroky, ktoré mala žalovaná za poskytnutý úver zaplatiť predstavovali sumu 1.762,59 eur. Vzhľadom na doteraz zaplatené úroky v sume 2.025,79 eur, žalobca preplatok žalovanej na úrokoch vo výške 263,20 eur (2.025,79 - 1.762,59) započítal na istinu. Žalovaná suma tak predstavuje istinu úveru vo výške 756,93 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy istiny 756,93 eur od 31.3.2022 do zaplatenia.

3. V odôvodnení súd poukázal i na obranu žalovanej, ktorá vzniesla námietku premlčania nároku žalobcu.

4. Pri rozhodovaní súd vychádzal zo zistenia, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou bola dňa 12.4.2016 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere „lepšiasplátka“ č. 1691138370 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 5.000 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v 54 mesačných splátkach po 125,24 eur splatných k 15. dňu v mesiaci, s termínom konečnej splatnosti 15.10.2020, pričom celková čiastka, ktorú mala žalovaná zaplatiť bola 6.762,59 eur, pri RPMN vo výške 14,90 %, priemerná hodnota RPMN 12,79 %, odplata za poskytnutie úveru 13,90 %, výška úrokovej sadzby činila 13,90 %. Žalovaná neplnila svoje povinnosti riadne a včas, preto žalobca žalovanú po upozornení pristúpil k predčasnému zosplatneniu úveru dňa 12.1.2021.

5. Po právnom posúdení veci podľa § 52 ods. 1 až 4, § 103 Občianskeho zákonníka, § 261 ods. 6 písm. d), § 330 ods. 3 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZoSÚ“) dospel k záveru, že posudzovaná spotrebiteľská úverová Zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom, bola uzatvorená platne a bez zistených neprijateľných podmienok a odplata je v súlade so zákonom a dobrými mravmi. Súd mal preukázané, že zo sumy poskytnutého úveru vo výške 5.000 eur žalovaná plnila žalobcovi v období od 15.5.2016 do 12.1.2020 spolu sumu 6.005,68 eur, pričom žalobca započítal na istinu 3.970,89 eur, na úroky 2.025,79 eur a na poplatky 9 eur. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaná plnila ešte 8,98 eur, čo žalobca zarátal na istinu. Žalobca reflektujúc to, že v zmysle Zmluvy mala žalovaná celkovo na úrokoch zaplatiť 1.762,59 eur, na istinu započítal aj preplatok na úrokoch vo výške 263,20 eur (2.025,79 eur – 1.762,59 eur). Žalovaná nerozporovala čerpanie peňažných prostriedkov, ani výšku svojich úhrad, a súd považoval nárok na nesplatenú istinu vo výške 756,93 eur (5.000,00 – 3.970,89 – 8,98 – 263,20) za dôvodný.

6. Žalovanou vznesenú námietku premlčania súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Poukázal v prvom rade na to, že žalobca nemohol úver predčasne zosplatiť k 12.1.2021, nakoľko konečná splatnosť úveru nastala už dňa 15.10.2020 a k prolongácii úverovej zmluvy nedošlo. V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka súd posudzoval premlčanie jednotlivých splátok a uzavrel, že vzhľadom na zostatok nesplatené istiny ostalo neuhradených celkovo sedem splátok (šesť v celosti a siedma sčasti). Aplikujúc § 330 ods. 3 Obchodného zákonníka posúdil, že plnenia žalovanej sa započítavali na jednotlivé splátky v poradí ich splatnosti, neuhradenými zostalo teda sedem posledných splátok od 15.4.2020 do 15.10.2020. Uzavrel, že premlčacia doba vo vzťahu k jednotlivým nezaplateným splátkam tvoriacim žalovanú pohľadávku začala plynúť dňa 16.4.2020, 16.5.2020, 16.6.2020, 16.7.2020, 16.8.2020, 16.9.2020 a 16.10.2020, a keďže žaloba žalobcu bola podaná na súde dňa 6.5.2022, žalobca svoj nárok uplatnil včas vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, a preto žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 756,93 eur ako nezaplatenú istinu poskytnutého úveru.

7. Súd vyhovel žalobe aj v časti uplatnených úrokov z omeškania, keď uzavrel, že žalobca si úrok uplatnil v zákonnej výške a až od 31.3.2022. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Nakoľko súd nevzhliadol dôvody na aplikáciu § 257 CSP, priznal nárok na náhradu trov v konaní plne úspešnému žalobcovi.

8. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdi zmenil tak, že žalobu zamietne.

9. Namietla aplikáciu § 330 ods. 3 Obchodného zákonníka, majúca za to, že plnenie jednotlivých splátok nemožno považovať za plnenie viacerých peňažných záväzkov, ale ide o jediný peňažný záväzok. Namietla tiež nesprávne právne posúdenie vznesenej námietky premlčania súdom. Zopakovala svoju argumentáciu v prvoinštančnom konaní, že zosplatenie úveru dňa 12.1.2021 je platné a splátka splatná dňa 15.8.2018 je splátka, pre ktorú došlo k zosplateniu. Podľa názoru žalovanej premlčacia doba celého zostatku pohľadávky začala plynúť dňa 16.10.2018, uplynutím 3 – mesačnej lehoty od 15.8.2018, a márne uplynula dňa 16.10.2021. Označila za imaginárne a spätne stanovené určenie siedmich omeškaných splátok.

10. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu žalovanej navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil. Poukázal na to, že jedinou spornou skutočnosťou (v

prvoinštančnom aj odvolacom konaní) je žalovanou vznesená námietka premlčania. Uviedol, že premlčacia lehota nemohla začať plynúť dňa 16.10.2018 v dôsledku nezaplatenia splátky splatnej 15.8.2018, nakoľko aj v listine „Aktuálny stav úveru ku dňu 31.3.2022“, priloženej k žalobe, je uvedený zoznam zaplatených splátok. Z neho je zrejmé, že žalovaná splátku splatnú dňa 15.8.2018 uhradila. Následne žalovaná neuhradila splátky za mesiace september, október a november 2018, ku ktorým jej bol na jej vlastnú žiadosť povolený odklad, o čom svedčí plán splátok v uvedenej listine. Žalovaná v rokoch 2016 až 2019 riadne uhradila všetky splátky v súlade s predloženým plánom splátok. Nárok žalobcu teda nemôže byť premlčaný, nakoľko žaloba bola podaná 6.5.2022, a to bez ohľadu na platnosť predčasného zosplatnenia úveru. Ohľadom prípustnosti aplikácie § 330 ods. 3 Obchodného zákonníka aj na spotrebiteľský úver žalobca odkázal na nález Ústavného súdu SR z 15.4.2021, sp. zn. III. ÚS 307/2020.

11. Ďalšie vyjadrenia podané neboli.

12. V priebehu odvolacieho konania na návrh pôvodného žalobcu Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 14.2.2024 č. k. 5CoCsp/30/2023-167, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.2.2024, pripustil zmenu strán sporu na strane žalobcu.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu danom § 379, § 380 ods.1, 2 CSP z hľadísk žalovanou uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je nedôvodné. Rozsudok je vecne správny, z ktorých dôvodov ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy náležite vyhodnotil podľa § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil aj svoje rozhodnutie a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver o nedôvodnosti žalovanou vznesenej námietky premlčania žalobcom uplatneného peňažného nároku. Súd svoje úvahy, ako dospel k tomuto záveru, podrobne uviedol v odôvodnení rozsudku s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré správne aplikoval v prejednávanom spore. Tieto úvahy súdu sú vecné, správne a niet v nich žiadneho logického rozporu. Odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom sporu. Žalovaná v odvolaní v podstatnej časti len opakuje argumenty uvádzané už v konaní pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa súd náležite, dôsledne a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu. Odvolacie námietky žalovanej nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozsudku a neumožňujú prijať iné závery. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Neboli zistené žiadne porušenia procesných práv, a ani iná vada konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie v spore.

15. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutých výrokov rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Preto iba na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné:

16. Žalovaná v odvolaní uplatnila odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, t.j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane (žalovanej), aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam pri posudzovaní platnosti zosplatnenia úveru a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia žalovanou vznesenej námietky premlčania a v nesprávnej aplikácii § 330 ods. 3 Obchodného zákonníka.

17. Odvolací súd dospel k záveru, že žiaden z vyššie uvedených odvolacích dôvodov nie je v danom prípade naplnený a odvolacími námietkami prezentovanými v rámci uplatnených odvolacích dôvodov sa žalovanej vecnú správnosť rozsudku nepodarilo spochybniť.

18. V prvom rade odvolací súd konštatuje, že žalovaná nijakým relevantným spôsobom nespochybnila správnosť záveru o neplatnom zosplatnení úveru, pokiaľ v tomto smere jedine (bez ďalšieho) iba tvrdila, že k nemu došlo. So zreteľom na v konaní nespornú skutočnosť, že termín konečnej splatnosti

spotrebiteľského úveru nastal dňa 15.10.2020, odvolací súd ako správne vyhodnotil závery súdu v bode 26. odôvodnenia rozsudku, na ktoré v celom rozsahu odkazuje a dodáva, že vzhľadom na ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka už veriteľ zjavne nemohol vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru ku dňu 12.1.2021, keďže v tom čase už bola splatnou celá pohľadávka (pozostávajúca z jednotlivých splátok) nepochybne splatná. Z tohto dôvodu je záver súdu o tom, že k účinnému predčasnému zosplateniu úveru nedošlo, správny.

19. Podľa § 330 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak má veriteľovi splniť ten istý dlžník niekoľko záväzkov a poskytnuté plnenie nestačí na splnenie všetkých záväzkov, je splnený záväzok určený pri plnení dlžníkom. Ak dlžník neurčí, ktorý záväzok plní, je splnený záväzok najskôr splatný, a to najprv jeho príslušenstvo.

20. Ak má dlžník voči veriteľovi niekoľko peňažných záväzkov a dlžník neurčí, ktorý záväzok plní, platenie sa týka najskôr záväzku, ktorého splnenie nie je zabezpečené alebo je najmenej zabezpečené, inak záväzku najskôr splatného (§ 330 ods. 3 Obchodného zákonníka).

21. Dôsledkom nezosplatenia úveru pred termínom konečnej splatnosti vo vzťahu k plynutiu premlčania je to, že každá jednotlivá splátka sa premlčuje samostatne, a to odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti tej ktorej splátky. Vo vzťahu k žalovanou vznesenej druhej odvolacej námietke smerujúcej proti právnomu posúdeniu súdu otázky, s ktorými splátkami bola žalovaná v omeškaní – a teda, či nárok z jednotlivých nezaplatených splátok je premlčaný, namietajúcej aplikáciu § 330 ods. 3 Obchodného zákonníka tvrdením, že v konaní nejde o viacero záväzkov voči jednému veriteľovi, ale len o jeden záväzok, v dôsledku čoho súd aplikoval pri určení omeškaných splátok nesprávny právny predpis, odvolací súd uvádza, že právne predpisy osobitne neupravujú poradie započítavania plnení dlžníka pri plnení dlhu v pravidelných splátkach titulom spotrebiteľského úveru. Nakoľko splatnosť jednotlivých splátok nastáva samostatne, správne súd prvej inštancie vychádzal z úsudku, že jednotlivé splátky sa samostatne premlčujú a sú aj samostatne žalovateľné, a je v tomto kontexte potrebné považovať ich za viaceré záväzky.

22. Ustanovenie § 330 Obchodného zákonníka upravuje tzv. započítanie plnení a podľa právnej teórie aj súdnej praxe sa použije tak v prípade, ak ten istý dlžník má k tomu istému veriteľovi väčší počet záväzkov, ako aj v prípade, ak je síce plnený jediný záväzok, no vnútorne štruktúrovaný, obsahujúci niekoľko dielčích povinností, napríklad povinnosť plniť istinu a príslušenstvo pohľadávky. Pre určenie záväzku, ktorý plnením dlžníka zaniká, je v prvom rade rozhodujúca vôľa dlžníka. Táto musí byť prejavovaná v čase plnenia záväzku – v tomto prípade pri úhrade jednotlivých splátok. V prípade, ak k určeniu konkrétnej hradenej splátky zo strany dlžníka nedôjde, v zmysle § 330 ods. 3 Obchodného zákonníka dôjde k úhrade splátky najskôr splatnej. Žalovaná nijakým spôsobom nepreukázala, že by pri úhrade jednotlivých splátok určila, ktoré konkrétne splátky uhrádzala. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie správne postupoval, ak za neuhradené považoval splátky splatné najneskôr – a teda splátky splatné 15.5.2020 - 15.10.2020. Zároveň je tento postup súladný s ochranou spotrebiteľa. V opačnom prípade by totiž mohla nastať situácia, že by dlžník - opomenúc uhradiť niektorú splátku, hoc následne upraviac svoju platobnú disciplínu, by sa vystavil riziku vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (napr. neuhradil by januárovú splátku, februárovú aj každú ďalšiu splátku by už hradil riadne a včas, avšak po troch mesiacoch omeškania s úhradou januárovej splátky by veriteľ postupom v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka pristúpil k predčasnému zosplateniu úveru napriek jedinej omeškanej splátke).

23. Z uvedených dôvodov je nutné urobiť záver, že žalovanej sa uplatnenými odvolacími dôvodmi a v ich rámci prezentovanými odvolacími námietkami, ktorými je odvolací súd viazaný, nepodarilo spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Preto odvolací súd rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, vrátane odvolaním nespochybnovaného vecne správneho výroku o trovách konania.

24. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi odvolací súd priznal v plnom rozsahu nárok na náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie. V odvolacom konaní neúspešná žalovaná na náhradu trov odvolacieho konania právo nemá.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).